SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 14. januarja 2010 *

V zadevi C-233/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Nejvyšší správní soud (Češka republika) z odločbo z dne 5. maja 2008, ki je prispela na Sodišče 30. maja 2008, v postopku

Milan Kyrian

proti

Celní úřad Tábor,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata v funkciji predsednika prvega senata, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Ilešič (poročevalec) in J.-J. Kasel, sodniki,

* Jezik postopka: češčina.

generalni pravobranilec: J. Mazák,
sodni tajnik: K. Malacek, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. maja 2009,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za češko vlado M. Smolek, zastopnik,

– za nemško vlado M. Lumma in C. Blaschke, zastopnika,

– za grško vlado I. Chalkias, E. Leftheriotou in V. Karra, zastopniki,

– za poljsko vlado M. Dowgielewicz, zastopnik,

– za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, zastopnik,

– za Evropsko komisijo M. Afonso in L. Jelínek, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 15. septembra 2009

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 12(3) ES Direktive Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe (UL L 73, str. 18), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2001/44/ES z dne 15. junija 2001 (UL L 175, str. 17, v nadaljevanju: Direktiva 76/308).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med M. Kyrianom in Celní úřad Tábor (carinskim uradom Tabor) zaradi preverjanja izvršljivosti izvršilnega naslova za izterjavo terjatve, ki ga je izdal Hauptzollamt Regensburg Weiden (glavni carinski urad Ratisbonne, Nemčija).

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Cilj Direktive 76/308 je odpraviti ovire za ustanovitev in delovanje skupnega trga, ki obstajajo, ker nacionalni predpisi o izterjavi, predvsem carin, veljajo samo na nacionalnih ozemljih.

4 Po šesti uvodni izjavi Direktive 76/308 mora zaprošeni organ različne oblike pomoči zagotoviti po zakonih in drugih predpisih, ki urejajo ta vprašanja v državi članici, v kateri ima sedež, medtem ko je v sedmi uvodni izjavi te direktive navedeno, da je treba določiti pogoje, po katerih organ prosilec pripravi prošnjo za pomoč, in podati omejevalno opredelitev posebnih okoliščin, v katerih lahko zaprošeni organ v danem primeru zavrne pomoč.

5 V deseti uvodni izjavi Direktive 76/308 je navedeno, da obstaja možnost, da med postopkom za izterjavo v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež, zadevna oseba izpodbija terjatev ali izvršilni naslov, izdan v državi članici, v kateri ima organ prosilec sedež, in da je v teh primerih treba določiti, da mora zadevna oseba sprožiti postopek za izpodbijanje terjatve pri pristojnem organu države članice, v katerem ima organ prosilec sedež, ter da mora zaprošeni organ začasno ustaviti začeti postopek za uveljavitev zahtevka, dokler omenjeni organ ne odloči o zadevi.

6 Člen 4(3) Direktive 76/308 določa:

„Zaprošeni organ ni dolžan dati podatkov:

(a) ki jih ne bi mogel pridobiti za podobne izterjave terjatve v državi članici, v kateri ima sedež;

(b) ki bi razkrili kakršnokoli poslovno, industrijsko ali poklicno skrivnost, ali

(c) katerih razkritje bi lahko ogrozilo varnost ali bi bilo v nasprotju z javnim redom v državi.“

7 Po členu 5(1) te direktive zaprošeni organ na prošnjo organa prosilca in po veljavnih predpisih glede vročitve podobnih dokumentov ali odločb v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež, vroči naslovniku vse dokumente in odločbe, vključno s sodnimi, ki izvirajo iz države članice, v kateri ima organ prosilec sedež, in ki se nanašajo na terjatev in/ali njeno uveljavitev.

8 Člen 5(2) navedene direktive določa, da prošnja za vročitev vsebuje ime, naslov in druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo naslovnika, do katerih ima organ prosilec običajno dostop, vrsto in predmet dokumenta ali odločbe, ki jo je treba vročiti, in po potrebi ime, naslov in druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo dolžnika, do katerih ima organ prosilec običajno dostop, in terjatev, na katero se dokument ali odločba nanaša, ter vse druge koristne podatke.

9 Člen 6 Direktive 76/308 določa:

„1. Zaprošeni organ na prošnjo organa prosilca v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo za podobne terjatve v državi članici, v katerih ima zaprošeni organ sedež, izterja zneske terjatev, na katere se nanaša izvršilni naslov.

2. Iz tega razloga se vsaka terjatev, za katero je bila vložena prošnja za izterjavo, obravnava kot terjatev države članice, v kateri ima zaprošeni organ sedež, razen v primeru uporabe člena 12.“

10 Člen 7(1), (2) in (3) te direktive določa:

„1. Zahtevku za izterjavo terjatve, ki ga organ prosilec naslovi na zaprošeni organ, mora biti priložena uradna ali overjena kopija dokumenta za uveljavitev, ki jo izda država članica, v kateri ima organ prosilec sedež in, če je to potrebno, izvirnik ali overjena kopija drugih dokumentov, ki so potrebni za izterjavo.

2. Organ prosilec ne sme predložiti zahtevka za poravnavo, če [Organ prosilec sme predložiti zahtevek za poravnavo, samo če]:

(a) se terjatev in/ali izvršilni naslov izpodbija v državi članici, v kateri ima sedež, razen v primerih, ko se uporabi pododstavek člena 12(2),

(b) je v državi članici, v kateri ima sedež, začel ustrezne postopke za izterjavo, ki so mu na voljo na podlagi dokumenta iz odstavka 1, in na podlagi ukrepov ni prišlo do plačila terjatve v celoti.

3. Zahtevek za izterjavo vsebuje:

(a) ime, naslov in vse druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo zadevne osebe in/ali tretje osebe, ki ima njegovo ali njeno premoženje sredstva;

[…]“

11 Člen 8 navedene direktive določa:

„1. Izvršilni naslov se neposredno prizna in samodejno upošteva kot izvršilni naslov terjatve države članice, v kateri je sedež zaprošenega organa.

2. Ne glede na prvi odstavek se izvršilni naslov, če je to ustrezno in v skladu z določbami, veljavnimi v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež, lahko sprejme kot, prizna za, dopolni z ali nadomesti z izvršilnim naslovom na ozemlju te države članice.

Države članice si prizadevajo, da v treh mesecih po datumu prejema zahtevka za izterjavo dokončajo tako sprejetje, priznanje, dopolnitev ali zamenjavo, razen v primerih, ko se uporabi tretji pododstavek. Zahtevek ne sme biti zavrnjen, če je izvršilni naslov pravilno pripravljen. Zaprošeni organ obvesti organ, ki predloži zahtevek, o razlogih za podaljšanje trimesečnega roka.

Če je vzrok za spor v zvezi s terjatvijo in/ali izvršilnim naslovom, ki ga izda organ prosilec, katerakoli od teh formalnosti, se uporabi člen 12.“

12 Člen 12, od (1) do (3), Direktive 76/308 določa:

„1. Če med postopkom za izterjavo zainteresirana stranka izpodbija terjatev in/ali izvršilni naslov, ki ga izda država članica, v kateri ima organ prosilec sedež, mora sprožiti postopek pri pristojnem organu države članice, v kateri ima organ prosilec sedež, v skladu z veljavnimi predpisi te države. Organ prosilec mora o takšnem postopku obvestiti zaprošeni organ. O postopku lahko zaprošeni organ obvesti tudi zainteresirana stranka.

2. Ko zaprošeni organ prejme obvestilo iz odstavka 1 bodisi od organa prosilca ali od zainteresirane stranke, ustavi postopek za uveljavljanje terjatve, dokler pristojni organ ne odloči o zadevi, razen če organ prosilec zahteva drugače v skladu z drugim pododstavkom. […]

Ne glede na prvi pododstavek odstavka 2 organ prosilec v skladu z zakoni in drugimi predpisi, veljavnimi v državi članici, v kateri ima sedež, lahko zahteva od zaprošenega organa, da poravna izpodbijano terjatev, v kolikor ustrezni zakoni in drugi predpisi, veljavni v državi članici, v kateri ima sedež zaprošeni organ, dovoljujejo tak postopek. Če je izid izpodbijanja v korist dolžnika, mora organ prosilec vrniti vse poravnane zneske, skupaj z ustreznim nadomestilom v skladu z zakonodajo, veljavno v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež.

3. Če se izvršilni naslovi?ukrepi? izpodbijajo v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež, je treba sprožiti postopek pri pristojnem organu te države članice v skladu z njenimi zakoni in predpisi.“

13 Člen 17 te direktive določa:

„Skupaj s prošnjo za pomoč, izvršilnim naslovom in drugimi ustreznimi dokumenti se pošlje tudi prevod v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov države članice, v kateri ima zaprošeni organ sedež, pri čemer se ta organ lahko odpove prevodu.“

14 V skladu s členom 23 določbe te direktive ne preprečujejo, da „določene države članice zdaj ali v prihodnje nudijo večjo vzajemno pomoč v okviru kakršnegakoli sporazuma ali dogovora, vključno s sporazumi o vročitvi pravnih ali nepravnih aktov.“

Nacionalna ureditev

15 Po členu 2(7) zakona št. 191/2004 o mednarodni pomoči pri izterjavi nekaterih finančnih terjatev (Zákon č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek) se pri izvajanju mednarodne pomoči uporabi zakon št. 337/1992 o davkih in dajatvah (Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků), če zakon št. 191/2004 ne določa drugače.

16 Člen 5 zakona št. 191/2004 z naslovom „Izterjava terjatev“ določa:

„1. […] Na podlagi zahteve pristojnega organa druge države mora ministrstvo zagotoviti izterjavo terjatev; […]. Zahteva za izterjavo mora biti podkrepljena z izvirnikom ali overjeno kopijo izvršilnega naslova, ki ga je mogoče izvršiti v državi pristojnega organa.

2. Ministrstvo začne z izterjavo, če zahteva za izterjavo vsebuje:

(a) ime, priimek in stalno prebivališče fizične osebe ali ime in sedež pravne osebe, ki je dolžnik, oziroma – če je potrebno – osebe, ki je po pravu države pristojnega organa dolžna plačati terjatev […], ter druge podatke, ki so potrebni za identifikacijo dolžnika ali druge osebe, ki ima njene stvari,

(b) vrsto terjatve in znesek glavnice in obresti, denarne kazni, penale in stroške, navedene v valutah obeh držav, ter njihov izvršilni naslov,

(c) podatke o dokončnosti (pravnomočnosti) izvršilnega naslova in o zastaralnem roku oziroma prekluziji pravice do izterjave terjatve,

[…]

(f) izjavo pristojnega organa druge države po členu 6(2) […]

3. […] Če zahteva ne vsebuje podatkov, navedenih v odstavku 2, začne ministrstvo izterjavo le v obsegu, v katerem so na njegovo zahtevo ti podatki dopolnjeni."

17 Po členu 6(1) zakona št. 191/2004 se dokument, ki je izvršilni naslov za izterjavo terjatve v državi pristojnega organa, šteje za izvršilni naslov za izterjavo terjatve v Češki republiki takoj, od dneva prejema popolne zahteve za izterjavo. Po odstavku 2 tega člena lahko ministrstvo na podlagi zahteve za izterjavo začne izterjavo terjatve le, če pristojni organ druge države izjavi, da izvršilni naslov za izterjavo terjatve ni izpodbijan v državi pristojnega organa, razen v primerih, navedenih v členu 7(1) navedenega zakona, in da je bil v državi pristojnega organa že izveden izvršilni postopek, v katerem pa terjatev ni bila v celoti poplačana.

18 Člen 13(1) zakona št. 191/2004 določa:

„Izmenjava podatkov med ministrstvom in pristojnim organom druge države poteka v uradnem jeziku države organa, ki je prejel zahtevo za pomoč pri izterjavi […] Če se ministrstvo in pristojni organ druge države dogovorita drugače, se ne uporabi uradni jezik države, na katero je naslovljena zahteva za pomoč pri izterjavi."

19 Člen 32(1) zakona št. 337/1992 določa:

„V davčnem postopku se lahko naložijo obveznosti ali priznajo pravice le z odločbo. Ta ima pravni učinek proti naslovniku le, če mu je bila pravilno vročena ali je bil o njej pravilno obveščen, razen če ta zakon ali posebni zakon ne določa drugače.“

20 Člen 73 zakona št. 337/1992 določa postopek izterjave zapadlih davkov. Po odstavku 7 tega člena se za davčno izvršbo *mutatis mutandis* uporablja zakon o pravdnem postopku.

21 Po členu 261a(1) zakona št. 99/1963 o pravdnem postopku (Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád), kakor je bil spremenjen, se izvršitev odločbe lahko odredi le, če vsebuje navedbo upnika in dolžnika, obseg in vsebino obveznosti, ki so predmet izvršilnega predloga, ter rok za izpolnitev te obveznosti.

22 Predložitveno sodišče po ustaljeni praksi čeških višjih sodišč ugotavlja, da mora biti identifikacija dolžnika natančna in nezamenljiva ali mora biti iz izvršilnega naslova vsaj mogoče nedvoumno razbrati, komu je naložena obveznost (sodba predložitvenega sodišča z dne 25. februarja 1999, opr. št. 21 Cdo 2101/98, objavljena v *Soudní judikatura* 6/1999, str. 233). V mnenju Nejvyšší soud de la République socialiste tchèque z dne 18. februarja 1981, opr. št. Cpj 159/79 (*Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek*, 1981, str. 499), je prav tako navedeno, da odločba, v kateri dolžnik ni natančno opredeljen, ni izvršljiva in je ni mogoče uporabiti kot podlago za izterjavo. Iz istega razloga iz sodbe razširjenega senata predložitvenega sodišča z dne 26. oktobra 2005, opr. št. 2 Afs 81/2004-54, izhaja, da bi morale biti izvršbe, opravljene na podlagi izvršilnega naslova, v katerem je naslovnik pomanjkljivo opredeljen, razveljavljene.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

23 Hauptzollamt Weiden (glavni carinski urad v Weidenu, Nemčija) je 2. julija 1999 „Milanu Kyrianu, Studnicni 836, 39811 Protivin, Češka republika“ poslal odločbo o odmeri davka, v kateri mu je naložil plačilo trošarin 218.520 DEM. Izvršilni naslov, ki ga je izdal Hauptzollamt Weiden, je bil vročen 6. avgusta 1999 prek Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel (ministrstvo za finance – generalni carinski urad Češke republike, v nadaljevanju: zaprošeni organ v postopku v glavni stvari).

24 28. septembra 2004 je Hauptzollamt Regensburg, organ prosilec, izdal plačilni nalog in 7. oktobra 2004 po členu 6 Direktive 76/308 od zaprošenega organa v postopku v glavni stvari zahteval izterjavo trošarin na podlagi izvršilnega naslova, ki ga je izdal Hauptzollamt Weiden. V zahtevku za izterjavo je bila tožeča stranka iz postopka v glavni stvari opredeljena kot dolžnik, navedeni so bili ime, priimek, naslov, datum rojstva in znesek trošarin, povečanih za denarno kazen, v skupnem znesku 3.258.625,30 CZK.

25 Decembra 2004 je zaprošeni organ v postopku v glavni stvari za izterjavo zadevnega zapadlega davka določil Celní úřad Tábor. Slednji je tako decembra 2004 za izterjavo zapadlega davka izdal dve odločbi, in sicer odločbo o izterjavi trošarin in odločbo o izterjavi denarne kazni, v katerih je odobril rok za plačilo po členu 73(1) zakona št. 337/1992. M. Kyrian se je zoper odločbi pritožil, njegovi pritožbi pa je Celní ředitelství České Budějovice (carinski direktorat České Budějovice, Češka republika) zavrnil z odločbama z dne 4. marca in 6. aprila 2005. Zavrnitev je bila potrjena s sklepom Krajský soud v Českých Budějovicích z dne 5. oktobra 2005 in s sodbo Nejvyšší správní soud z dne 28. junija 2006.

26 Celní úřad Tábor je 6. marca 2006 izdal izvršilni nalog, s katerim je odredil izterjavo zadevne zapadle trošarine z odtegljaji od plače M. Kyriana. Slednji je zoper ta izvršilni nalog podal ugovore, ki jih je Celní úřad Tábor zavrnil z odločbo z dne 31. oktobra 2006.

27 M. Kyrian je pri Krajský soud v Českých Budějovicích vložil tožbo zoper navedeni izvršilni nalog. V njej je med drugim navedel, da je identifikacija naslovnika z imenom, priimkom in naslovom v izvršilnem naslovu, ki ga je izdal Hauptzollamt Weiden, pomanjkljiva, saj bi se navedeni izvršilni naslov lahko nanašal na njegovega očeta ali sina, ki se prav tako imenujeta Milan Kyrian in živita na istem naslovu. Ker vročilnica ne opredeljuje, proti kateri od treh oseb z istim imenom in priimkom je bil izdan navedeni izvršilni naslov, naj tega izvršilnega naslova ne bi bilo mogoče izvršiti zaradi nepravilne vročitve.

28 M. Kyrian poleg tega navaja, da ni mogel ustrezno uveljavljati svojih pravic, ker ni razumel dokumentov, ki so jih nanj v nemškem jeziku naslovili nemški carinski organi. Poleg tega naj ne bi bil dolžan na svoje stroške zagotoviti prevoda navedenih dokumentov.

29 Krajský soud v Českých Budějovicích, ki je o zadevi odločalo na prvi stopnji, je tožbo zavrnilo s sodbo z dne 14. marca 2007. Ugotovilo je, da se po členu 6(1) zakona št. 191/2004, s katerim je bila prenesena Direktiva 76/308, dokument, ki se uporabi kot izvršilni naslov za izterjavo terjatve v državi, v kateri ima sedež organ prosilec, šteje za izvršilni naslov, po katerem je mogoče izterjati terjatev v Češki republiki. Zato za preizkus ugovorov, ki jih navaja M. Kyrian zoper izvršilni naslov, ki ga je izdal Hauptzollamt Weiden, ni pristojen ne organ prosilec iz postopka v glavni stvari ne Krajský soud v Českých Budějovicích.

30 Krajský soud v Českých Budějovicích meni, da je bil M. Kyrian jasno identificiran kot dolžnik, saj je bil v zahtevi za izterjavo poleg njegovega priimka, imena in naslova naveden tudi datum njegovega rojstva. Glede na zahtevo za izterjavo in priloženo vročilnico naj bi bil zadevni izvršilni naslov vročen in veljaven. Poleg tega naj s tem, da je postopek pred nemškimi carinskimi organi potekal v nemškem jeziku, ne bi bile kršene pravice M. Kyriana. Krajský soud v Českých Budějovicích meni, da bi si lahko v lastnem

interesu dal prevesti zadevno odločbo o izterjavi in v njej navedeni pravni pouk o možnostih vložitve pravnega sredstva zoper ta izvršilni naslov.

31 M. Kyrian je zoper sodbo Krajský soud v Českých Budějovicích vložil kasacijsko pritožbo pri Nejvyšší správní soud, v kateri na podlagi istih razlogov kot na prvi stopnji zatrjuje, da zadevnega izvršilnega naslova ni bilo mogoče izvršiti.

32 V teh okoliščinah je Nejvyšší správní soud prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 12(3) Direktive [76/308] razlagati tako, da kadar se ukrepi za izterjavo terjatve izpodbijajo pred sodiščem države članice, v kateri ima zaprošeni organ sedež, je to sodišče pristojno, da v skladu z zakonodajo te države članice preveri, ali je izvršilni naslov izvršljiv in ali je bil dolžniku pravilno vročen?

2. Ali iz splošnih pravnih načel prava Skupnosti, predvsem iz pravice do poštenega sojenja, načel dobrega upravljanja in pravne države, izhaja, da pomeni vročitev izvršilnega naslova dolžniku v jeziku, ki ga ne razume in ki poleg tega ni uradni jezik države, v kateri je bil izvršilni naslov vročen dolžniku, napako, zaradi katere je mogoče zavrniti izvršbo na podlagi takega izvršilnega naslova?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

33 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem, ki ga je treba preizkusiti v dveh delih, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(3) Direktive 76/308 razlagati tako, da so sodišča države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, pristojna, po eni strani, za preverjanje izvršljivosti izvršilnega naslova za izterjavo in, po drugi strani, za ugotavljanje, ali je bil navedeni izvršilni naslov pravilno vročen dolžniku.

Pristojnost sodišč države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, za preverjanje izvršljivosti izvršilnega naslova za izterjavo

34 Direktiva 76/308 določa splošna pravila o vzajemni pomoči za zagotavljanje izterjave terjatev v zvezi z nekaterimi prelevmani, dajatvami in davki (glej v tem smislu sodbo z dne 7. septembra 2006 v zadevi N, C-470/04, ZOdl., str. I-7409, točka 53).

35 Za zagotovitev polnega učinka in samostojne razlage Direktive 76/308 se je treba sklicevati predvsem na njeno sistematiko in cilje (glej po analogiji sodbi z dne 15. januarja 2004 v zadevi Blijdenstein, C-433/01, Recueil, str. I-981, točka 24, in z dne 17. septembra 2009 v zadevi Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, ZOdl., str. I-8661, točka 35).

36 Po členu 8(1) Direktive 76/308 se izvršilni naslov neposredno prizna in samodejno upošteva kot izvršilni naslov terjatve države članice, v kateri je sedež zaprošenega organa. Čeprav se po odstavku 2 navedenega člena izvršilni naslov, če je to ustrezno in po veljavnih določbah v državi članici, v kateri ima sedež zaprošeni organ, lahko sprejme

kot, prizna za, dopolni z ali nadomesti z izvršilnim naslovom na ozemlju te države članice, zahtevek ne sme biti zavrnjen, če je izvršilni naslov pravilno pripravljen. Iz iste določbe je razvidno, da se uporabi člen 12 te direktive, če je katera koli od teh formalnosti vzrok za spor v zvezi s terjatvijo in/ali izvršilnim naslovom, ki ga izda organ prosilec.

37 Člen 12 Direktive 76/308 za obravnavanje izpodbijanj terjatve, izvršilnega naslova ali izvršilnih ukrepov, določa razdelitev pristojnosti med organi države članice, v kateri ima sedež organ prosilec, in organi države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ.

38 Po odstavku 1 navedenega člena mora zainteresirana stranka, če izpodbija terjatev in/ali izvršilni naslov, ki ga izda država članica, v kateri ima sedež organ prosilec, po njenih veljavnih predpisih sprožiti postopek pri pristojnem organu te države članice. Odstavek 2 istega člena namreč določa, da mora zaprošeni organ, ko prejme obvestilo o takem postopku bodisi od organa prosilca bodisi od zainteresirane stranke, ustaviti postopek za uveljavljanje terjatve, dokler pristojni organ ne odloči o zadevi, razen če organ prosilec zahteva drugače.

39 Vendar pa je treba po členu 12(3) Direktive 76/308, če se izvršilni naslovi izpodbijajo v državi članici, v kateri ima sedež zaprošeni organ, sprožiti postopek pri pristojnem organu te države članice po njenih zakonih in predpisih.

40 Ta razdelitev pristojnosti je posledica dejstva, da terjatev in izvršilni naslov temeljita na veljavnem pravu države članice, v kateri ima sedež organ prosilec, medtem ko za izvršilne ukrepe v državi članici, v kateri ima sedež zaprošeni organ, slednji po členih 5

in 6 Direktive 76/308 uporablja določbe, ki jih njegovo nacionalno pravo določa za ustrezne akte, ker je ta organ primernejši za presojo zakonitosti akta glede na njegovo nacionalno pravo (glej po analogiji sodbi z dne 27. septembra 2007 v zadevi Twoh International, C-184/05, ZOdl., str. I-7897, točka 36, in z dne 27. januarja 2009 v zadevi Persche, C-318/07, ZOdl., str. I-359, točka 63).

41 Navedena razdelitev pristojnosti načeloma ne dopušča zaprošenemu organu, da bi podvomil o veljavnosti in izvršljivost akta ali odločbe, katere vročitev zahteva organ prosilec.

42 Čeprav torej obravnavanje izpodbijanj terjatve ali izvršilnega naslova načeloma spada v izključno pristojnost organov države članice, v kateri ima sedež organ prosilec, ni mogoče izključiti, da so organi države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, izjemoma pooblaščeni za preverjanje, ali bi bila izvršba navedenega izvršilnega naslova v nasprotju z javnim redom slednje, in – če je potrebno – za zavrnitev pomoči v celoti ali deloma oziroma za določitev nekaterih pogojev zanjo.

43 Po členih 6 in 8 Direktive 76/308 se namreč terjatev, za katero je bila vložena zahteva za izterjavo, in izvršilni naslov za izterjavo obravnavata enako kot podobne terjatve in izvršilni naslovi države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ. Vendar si je težko predstavljati, da bi država članica izvršila izterjavo na podlagi izvršilnega naslova, če je ta izvršitev v nasprotju z njenim javnim redom. Poleg tega je ugovor javnega reda glede prošenj za posredovanje podatkov, ki jih vloži organ prosilec, določen v členu 4(3) Direktive 76/308, po katerem lahko zaprošeni organ zavrne posredovanje podatkov, med drugim, če bi bilo to v nasprotju z javnim redom države članice, v kateri ima sedež.

44 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da sodišča države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, načeloma niso pristojna za preverjanje izvršljivosti izvršilnega naslova za izterjavo.

Pristojnost sodišč države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, za preverjanje, ali je bil izvršilni naslov pravilno vročen dolžniku

45 Za odgovor na drugi del prvega vprašanja je treba razložiti izraz „izvršilni ukrepi“, uporabljen v členu 12(3) Direktive 76/308.

46 Po členu 5 te direktive je prvi korak izvršitve izterjave v okviru vzajemne pomoči ravno to, da zaprošeni organ naslovniku vroči vse akte in odločbe v zvezi s terjatvijo ali njeno izterjavo, ki jih izda država članica, v kateri ima sedež organ prosilec, s tem da mora biti navedena vročitev opravljena na podlagi podatkov, ki jih je predložil organ prosilec.

47 Iz tega je razvidno, da je vročitev eden od izvršilnih ukrepov iz člena 12(3) Direktive 76/308, zato je treba po tej določbi vročitev izpodbijati ravno pred pristojnim organom države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ.

48 Ta razlaga je poleg tega potrjena s tem, da se, kot je v bistvu razvidno iz šeste uvodne izjave in člena 5(1) Direktive 76/308, vročitev izvede po veljavnih predpisih za vročitev podobnih aktov v državi članici, v kateri ima sedež zaprošeni organ.

49 Kot je bilo opozorjeno v točki 40 te sodbe, pa je pristojni organ države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, najprimernejši za razlago veljavnih zakonov in drugih predpisov v tej državi članici.

50 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(3) Direktive 76/308 razlagati tako, da sodišča države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, načeloma niso pristojna za preverjanje izvršljivosti izvršilnega naslova za izterjavo. Nasprotno pa lahko sodišče te države članice, kadar odloča o pravnem sredstvu, s katerim se izpodbija veljavnost ali pravilnost izvršilnih ukrepov, kot je vročitev izvršilnega naslova, preveri, ali so bili ti ukrepi pravilno izvedeni po zakonih in drugih predpisih navedene države članice.

Drugo vprašanje

51 Glede dopustnosti drugega vprašanja za predhodno odločanje češka vlada poudarja, da ker pravosodni organi države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, ne morejo presojati, ali so bila pri vročitvi aktov dolžniku upoštevana splošna načela prava Skupnosti, navedeno vprašanje za predhodno odločanje ne vpliva na zadevno odločitev predložitvenega sodišča in je torej povsem hipotetično.

52 Ker je predložitveno sodišče pristojno za preverjanje pravilnosti vročitve, je vsekakor pristojno tudi za ugotavljanje morebitne napake v postopku vročitve ob upoštevanju veljavnih zakonov in drugih predpisov v državi članici, v kateri ima sedež. Ob upoštevanju pojasnil Nejvyšší správní soud v predložitveni odločbi glede razlogov, iz katerih meni, da je drugo postavljeno vprašanje upoštevno in da je odgovor potreben za rešitev spora, o katerem odloča, je torej navedeno vprašanje, v nasprotju s trditvami češke vlade, dopustno.

53 Nejvyšší správní soud z drugim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je mogoče vročitev izvršilnega naslova šteti za pravilno, če je bila opravljena na ozemlju države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, v jeziku, ki ga naslovnik ne razume in tudi ni uradni jezik navedene države članice.

54 Treba je poudariti, da Direktiva 76/308 ne določa pravil, po katerih bi bila vročitev izvršilnega naslova v jeziku, ki ga naslovnik ne razume, ali v jeziku, ki ni uradni jezik oziroma eden od uradnih jezikov države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, nepravilna.

55 Člen 17 Direktive 76/308 brez dvoma določa, da se skupaj s prošnjo za pomoč, izvršilnim naslovom in drugimi ustreznimi dokumenti pošlje tudi prevod v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov države članice, v kateri ima zaprošeni organ sedež, pri čemer se ta organ lahko odpove prevodu, ta možnost pa ni na voljo naslovniku izvršilnega naslova.

56 Vendar, kot pravilno poudarjajo češka in nemška vlada ter Komisija, so prevodi, predpisani v tej določbi, namenjeni zaprošenim organom za njihove potrebe, in nikakor dolžnikom. Poleg tega, kot je tudi pravilno navedla Komisija na podlagi primerjave sistema Direktive 76/308 s sistemom pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah, kot je določen zlasti z Uredbo (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (UL L 324, str. 79) – glede na to, da zadnjenavedeno sodelovanje urejajo predpisi, ki se razlikujejo od predpisov, ki urejajo pravosodno sodelovanje v upravnih in davčnih zadevah – je postopek pred davčno upravo ali vročitev odločb, ki temu postopku sledi, urejen z zakoni držav članic.

57 Iz cilja Direktive 76/308 izhaja, da je njen namen zlasti zagotavljanje učinkovitega izvrševanja vročitev vseh aktov in odločb, tudi sodnih, v zvezi s terjatvijo ali njeno izterjavo, ki jih izdajo države članice, v katerih ima sedež organ prosilec. Vendar ta direktiva ne more doseči tega cilja brez upoštevanja legitimnih interesov naslovnikov navedenih vročitev (glej po analogiji sodbo z dne 9. februarja 2006 v zadevi Plumex, C-473/04, ZOdl., str. I-1417, točka 21).

58 Pri tem je treba poudariti, da je namen pravočasne vročitve omogočiti naslovniku seznanitev s predmetom in podlago vročenega akta in uveljavljanje njegove pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 8. maja 2008 v zadevi Weiss und Partner, C-14/07, ZOdl., str. I-3367, točka 73).

59 Zato mora biti pri vzajemni pomoči po Direktivi 76/308 naslovniku izvršilnega naslova omogočeno, da se zanesljivo seznani vsaj s predmetom in podlago zahtevka.

60 V postopku, kot je ta v glavni stvari, bi šlo za tak primer, če bi bila vročitev opravljena v uradnem jeziku države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ. Po členu 5(1) Direktive 76/308 mora namreč izvršilni naslov naslovniku vročiti zaprošeni organ po veljavnih predpisih za vročitev podobnih dokumentov ali odločb v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež, kar pomeni vročitev v uradnem jeziku te države članice.

61 Ker Direktiva 76/308 ne določa posledic za vročitev v jeziku, ki ni uradni jezik države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, mora nacionalno sodišče uporabiti svoje nacionalno pravo ob upoštevanju polne učinkovitosti prava Skupnosti, zato bo morda nacionalno pravilo, ki je bilo določeno izključno ob upoštevanju povsem notranjega položaja, moralo razlagati, da bi ga lahko uporabilo za zadevni čezmejni položaj (glej v tem smislu sodbo z dne 8. novembra 2005 v zadevi Leffler, C-443/03, ZOdl., str. I-9611, točka 51).

62 Kot namreč izhaja iz ustaljene sodne prakse Sodišča, mora pravni red vsake države članice, kadar ni izrecnih določb Skupnosti, določiti postopkovna pravila pravnih sredstev, katerih namen je varstvo pravic, ki za upravičene subjekte neposredno izhajajo iz prava Skupnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 1976 v zadevi Rewe-Zentralfinanz in Rewe-Zentral, 33/76, Recueil, str. 1989, točka 5, in zgoraj navedeno sodbo Leffler, točka 49). Sodišče je tudi natančno določilo, da ta podrobna pravila ne smejo biti manj ugodna od tistih, ki se nanašajo na pravice, ki izvirajo iz nacionalnega pravnega reda (načelo enakovrednosti), in da v praksi ne smejo onemogočiti ali preveč otežiti uveljavljanja pravic, ki jim jih daje pravni red Skupnosti (načelo učinkovitosti) (glej zgoraj navedeno sodbo Rewe-Zentralfinanz in Rewe-Zentral, točka 5; sodbe z dne 10. julija 1997 v zadevi Palmisani, C-261/95, Recueil, str. I-4025, točka 27; z dne 15. septembra 1998 v zadevi Edis, C-231/96, Recueil, str. I-4951, točka 34, in zgoraj navedeno sodbo Leffler, točka 50).

63 Na drugo vprašanje je treba zato odgovoriti, da mora biti pri vzajemni pomoči, določeni po Direktivi 76/308, izvršilni naslov za izterjavo – da bi njegov naslovnik lahko uveljavljal svoje pravice – temu vročen v uradnem jeziku države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ. Za zagotovitev upoštevanja te pravice mora nacionalno sodišče uporabiti svoje nacionalno pravo in pri tem poskrbeti za zagotovitev polnega učinka prava Skupnosti.

Stroški

64 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, le-to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. **Člen 12(3) Direktive Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2001/44/ES z dne 15. junija 2001, je treba razlagati tako, da sodišča države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, načeloma niso pristojna za preverjanje izvršljivosti izvršilnega naslova za izterjavo. Nasprotno pa lahko sodišče te države članice, kadar odloča o pravnem sredstvu, s katerim se izpodbija veljavnost ali pravilnost izvršilnih ukrepov, kot je vročitev izvršilnega naslova, preveri, ali so bili ti ukrepi pravilno izvedeni po zakonih in drugih predpisih navedene države članice.**

2. **Pri vzajemni pomoči, določeni na podlagi Direktive 76/308, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2001/44, mora biti izvršilni naslov za izterjavo – da bi njegov naslovnik lahko uveljavljal svoje pravice – temu vročen v uradnem jeziku države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ. Za zagotovitev upoštevanja te pravice mora nacionalno sodišče uporabiti svoje nacionalno pravo in pri tem poskrbeti za zagotovitev polnega učinka prava Skupnosti.**

Podpisi